

Valtioneuvoston asetus

biokaasulaitoksille kierrätyslannoitevalmisteiden tuotannon edistämiseen vuosina 2024—2026 myönnettävästä tuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Tuen tavoite

Tuen tavoitteena on luoda markkinat kierrätyslannoitevalmisteille EU-lannoitevalmisteiden asettamista saataville markkinoilla koskevien sääntöjen vahvistamisesta ja asetusten (EY) N:o 1069/2009 ja (EY) N:o 1107/2009 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 2003/2003 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1009, jäljempänä EU:n lannoitevalmisteasetus, tavoitteiden mukaisesti, edistää kierrätyslannoitteiden käyttöä sekä lisätä tuotantoeläinten lannan ja vesikasvibiomassan käyttöä lannoitevalmisteiden raaka-aineena.

2 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomaisena tämän asetuksen nojalla myönnettävässä tuessa toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

3 §

Tuen soveltuvuus Euroopan unionin sisämarkkinoille

Tuen myöntäminen edellyttää, että tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014 säädettyjä tuen myöntämisen edellytyksiä ja tukimuotoa koskevia erityisiä edellytyksiä noudetaan.

4 §

Tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää biokaasun tuotantoprosesseihin, joissa:

1) käsitellään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) 1069/2009 (sivutuoteasetus) 3 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tuotantoeläinten lantaa sekä vesienhoidosta peräisin olevaa kasvibiomassaa (tukikelpoinen syöte);

2) jalostetaan prosessin lopputuotteena muodostuvasta mädätteestä kierrätyslannoitevalmisteita, jotka saatetaan markkinoille; ja

3) kaasuntuotantokapasiteetti on enintään 50 000 tonnia vuodessa.

5 §

Toiminnan aloittaminen

Tuen kohteena oleva toiminta on aloitettava 12 kuukauden kuluessa tuen myöntöpäätöksestä ja toiminnan aloittamisesta on tehtävä ilmoitus valtionapuviranomaiselle.

Toiminnan aloittamiseksi katsotaan tukikelpoisen syötteen vastaanottaminen.

Valtionapuviranomainen voi erityisestä syystä myöntää toiminnan aloittamiseen enintään kolme kuukautta lisää aikaa.

6 §

Tuen saaja

Tukea voidaan myöntää yrityksille ja yhteisöille, jotka tuottavat biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetussa laissa (393/2013) tarkoitetut kestävyyskriteerit täyttävää biokaasua mädättämällä.

Tukea ei kuitenkaan myönnetä:

1) maatilalaitoksille, joissa hyödynnetään biokaasutuotannossa ainoastaan tilan omaa lantaa ja biomassoja ja käytetään biokaasuprosessista saadut lannoitevalmisteet maatalan omassa tuotantotoiminnassa;

2) Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille;

3) yhteisölle, joka on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausmenettelyyn taikka ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

7 §

Tukitaso ja tuen määrän laskeminen

Tukitaso ja tuen kokonaismäärä määräytyvät biokaasulaitoskohtaisesti tarjouskilpailun perusteella.

Tuen määrä lasketaan kertomalla 1 momentin mukainen tukitaso tukikelpoisen syötteen sisältämällä fosforin kokonaismäärällä. Tukikelpoisen syötteen fosforipitoisuus on määritettävä luotettavalla tavalla.

8 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Tukea voidaan myöntää, jos:

1) tuen kohteena olevaa toimintaa ei ole aloitettu, ennen kuin kirjallinen tukihakemus on tullut vireille;

2) tuensaaja ei ole saanut muuta julkista tukea samaan tarkoitukseen.

9 §

Viranomaisluvut

Tuen myöntämisen edellytyksenä on toimenpiteen toteuttamisen kannalta välttämättömän lainvoimaisen viranomaisluvan esittäminen.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, tuki voidaan perustelluista syistä myöntää vireillä olevan lupahakemuksen perusteella edellyttäen, että tukipäätökseen otetaan ehto, jonka mukaan lainvoimainen lupa on esitettävä ensimmäisen maksuhakemuksen yhteydessä.

10 §

Kierrätyslannoitevalmisteille asetettavat vaatimukset

Tuen ehtona on, että tuettavassa toiminnassa lopputuotteena muodostuva kierrätyslannoitevalmiste koostuu ainesosista, jotka täyttävät lannoitevalmisteasetuksen liitteessä II tarkoitettun ainesosaluokan (CMC) 5 kohdassa tarkoitettulle mädätteelle säädetyt vaatimukset, tai eläimistä saatavista sivutuotteista ja niistä johdetuista tuotteista, joita ei ole tarkoitettu ihmisravinnoksi ja jotka kuuluvat sivutuoteasetuksen soveltamisalaan.

Tuen ehtona on lisäksi, että tuettavassa toiminnassa muodostuvan kierrätyslannoitevalmisteen kuiva-ainepitoisuus on vähintään 25 prosenttia ja jos tuettavassa toiminnassa lopputuotteena muodostuva kierrätyslannoitevalmiste sisältää mineraalilannoitteita, on niitä enintään 20 prosenttia valmisteen painosta.

11 §

Tarjouskilpailu

Valtionapuviranomainen päättää tuen myöntämisestä tarjouskilpailun perusteella.

Valtionapuviranomaisen tulee järjestää aidon kilpailullinen tarjouskilpailu tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla sekä tiedottaa tarjouskilpailun ajankohdasta, määräajoista ja muista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tarjouskilpailussa ja tarjousten tekemisessä.

Valtionapuviranomaisen on päätöksellään suljettava tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjous, jos se on perustunut tuen hakijoiden tai tuen hakijan ja muun osapuolen välisiin sopimuksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin tai tällaisten tahojen yhteenliittymien päätöksiin, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää tarjouskilpailua tai joista seuraa, että tarjouskilpailu merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy.

Valtionapuviranomaisen tulee lisäksi sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle tarjous päätöksellään, mikäli tarjous vaikuttaa epätavanomaiselta tai poikkeukselliselta muihin tarjouksiin verrattuna, eikä tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö tyydyttävästi selitä tarjouksen poikkeuksellista tasoa.

12 §

Tarjous

Tarjous on toimitettava valtionapuviranomaiselle viimeistään sen ilmoittamana päivänä. Tarjouksessa tuen hakijan on esitettävä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

Hakemukseen on sisällytettävä ainakin seuraavat tiedot:

- 1) yrityksen nimi, yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) biokaasulaitoksen asennettu kaasuntuotantokapasiteetti vuodessa;
- 3) biokaasulaitoksen osoite;
- 4) tuettavan toiminnan harjoittamiseen tarvittavat lainsäädännön edellyttämät luvat tai vireillä olevat lupahakemukset;
- 5) tukitaso euroina kilogrammaa fosforia kohden;
- 6) arvio vuotuisesta prosessoitujen tukikelpoisen syötteen sisältämästä fosforin määrästä kiloina;
- 7) tarvittavan tuen kokonaismäärä 31.10.2026 asti;

- 8) kuvaus tuen kohteena olevasta toiminnasta, mukaan lukien sen alkamis- ja päättymispäivä;
- 9) tuen kohteena olevaa toimintaa koskevien 5—9 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyminen;
- 10) tarjousten vertailuun tarvittavat muut tiedot.

13 §

Tarjousten vertailu

Ne tarjoukset, jotka täyttävät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset, otetaan mukaan vertailuun.

Tarjousten vertailu perustuu vertailulukuun, joka saadaan kertomalla 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu tukitaso kullakin seuraavista kertoimista:

1) luvulla 0,85, jos lopputuotteen kuiva-ainepitoisuus on enemmän kuin 80 prosenttia ja luvulla 1, jos kuiva-ainepitoisuus on yli 25 prosenttia;

2) luvulla 0,90, jos laitos sijaitsee Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Etelä-Pohjanmaalla tai Pohjanmaalla ja luvulla 1, jos laitos sijaitsee muualla; ja

3) luvulla 0,95, jos laitosta ympäröivien vesimuodostumien ekologisen tilan keskiarvo on tyydyttävä tai huonompi kuin tyydyttävä ja luvulla 1, jos laitosta ympäröivien vesimuodostumien ekologisen tilan keskiarvo on erinomainen tai hyvä.

Valtionapuviranomainen laskee laitosta ympäröivien vesimuodostumien ekologisen tilan keskiarvon 25 kilometrin säteellä käyttäen Suomen ympäristökeskuksen ajantasaista aineistoa pintaveden ekologisesta tilasta.

14 §

Tuen myöntämisestä päättäminen

Valtionapuviranomainen päättää tuen myöntämisestä siten, että tuki myönnetään pienimmän vertailuluvun saaneille tarjouksille valtion talousarvioon otetun määrärahan puitteissa, jos myös muut tässä asetuksessa säädetty edellytykset täyttyvät, eikä tuen myöntämiselle ole laissa tai tässä asetuksessa säädettyä estettä.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tarjouksia on vähemmän kuin tukeen käytettävissä olevaa määrärahaa, tukea voidaan myöntää korkeintaan 80 prosentille niistä hakemuksista, jotka saavat pienimmän vertailuluvun.

Tukea ei kuitenkaan saa myöntää siten, että tuen kokonaismäärä yritystä tai kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettua samaan konserniin kuuluvaa konserniyritystä kohden ylittäisi 50 prosenttia valtion talousarvioon otetun määrärahan puitteissa myönnettävästä tuesta.

15 §

Tuen maksaminen

Tuki maksetaan tuensaajan vastaanottaman tukikelpoisen syötteen sisältämän fosforin määrän perusteella tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on toteuttanut ne toimenpiteet, joihin tuki on myönnetty sekä noudattanut tuen ehtoja ja toimittanut hakemuksen tuen maksamista varten valtionapuviranomaiselle.

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 19 päivänä 2024 ja on voimassa 31.12.2026 asti. Asetusta sovelletaan sen nojalla annettujen päätösten toimeenpanoon myös vuoden 2026 jälkeen.

Helsingissä 15.2.2024

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Erityisasiantuntija Petriina Wäre